

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobkyně: **PKMK law&finance s.r.o.**, IČ 26411865
sídlem Jetelová 254/2, 326 00 Plzeň

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště Plzeň**
sídlem Lobežská 12, 303 81 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2020, č. j. 44091/020-8013-1.12.2020-8/2020/ŠD

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Včas podanou žalobou proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí

žalované ze dne 18. 12. 2020, č. j. 44091/020-8013-1.12.2020-8/2020/ŠD (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň - město (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 10. 11. 2020, č. j. 44006/220-8013-15-2020/630 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím nebylo vyhověno námitkám žalobkyně proti výkazu nedoplatků vydanému správním orgánem prvního stupně dne 21. 10. 2020, č. j. 44006/210-8013-21.10.2020-703/444, kterým bylo žalobkyni uloženo uhradit částku ve výši 62 744 Kč, neboť žalobkyně nesplnila podmínky pro prominutí povinnosti hradit pojistné ve smyslu zákona č. 300/2020 Sb., o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o prominutí pojistného*“), když platba pojistného za měsíc srpen roku 2020 byla na účet správního orgánu prvního stupně připsána až dne 22. 9. 2020, přestože poslední den splatnosti pojistného připadl na den 21. 9. 2020.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně uvedla, že splnila veškeré podmínky stanovené zákonem o prominutí pojistného, jelikož úhrada pojistného byla provedena z účtu žalobkyně dne 21. 9. 2020. Žalovaná ani správní orgán prvního stupně přes námitky žalobkyně nezohlednily dle žalobkyně podstatu zákona o prominutí pojistného, jehož účelem podle důvodové zprávy byla podpora zaměstnavatele prostřednictvím prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavatelem za zaměstnance v pracovním poměru, kdy takovou odvolací námitku žalovaná ani nevypořádala. Žalobkyně poukázala na to, že nepropustila žádné zaměstnance a odvod sociálního pojištění a další povinné platby související s výplatou mezd byly uhrazeny. Z důvodu nevypořádání se s odvolacími námitkami pak žalobkyně namítala i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, konkrétně pokud jde o smysl a účel zákona o prominutí pojistného a zda nemohla na straně bank nastat situace vedoucí ke zpoždění provedených plateb oproti běžným zvyklostem a zda bylo možné klást důsledek spočívající v opožděné platbě k tíži žalobkyně, kdy žalovaná neprovedla šetření v tomto směru (to vše dále jen „*první okruh žalobních námitek*“).
3. V žalobě dále žalobkyně namítla vadu řízení spočívající v tom, že správní orgány vyhodnotily žalobkyni podané námitky jako žádost o odstranění tvrdosti zákona, aniž by provedly jakékoli úkony či vyrozuměly žalobkyni o svých zjištěních. Správní orgán prvního stupně se pouze omezil na konstatování, že právní úprava nezná v oblasti odvodu pojistného tvrdost zákona, kterou by bylo lze odstranit. Žalovaná pak uvedla toliko to, že odstranění tvrdosti zákona je mimořádným institutem a není daná příslušnost žádného správního orgánu k rozhodování o odstranění tvrdosti zákona. Žalobkyně uvedla, že postup správních orgánů byl zmatečný, neboť vyhodnotily podání žalobkyně, aniž by toto jejich vyhodnocení mělo pro žalobkyni reálný smysl a relevantní dopad (to vše dále jen „*druhý okruh žalobních námitek*“).
4. Dále žalobkyně namítla, že byla za své jednání sankcionována dvakrát – jednou ztrátou nároku na prominutí odvodu pojistného a podruhé doměřeným penále za dobu od okamžiku původní splatnosti celého odvodu do doby jeho faktické úhrady. Při přijetí závěru, že doměření penále není sankcí, nevzala žalovaná v potaz celý kontext případu (to

vše dále jen „*třetí okruh žalobních námitek*“).

5. Žalobkyně navrhla prvoinstanční a napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná odkázala na napadené a prvoinstanční rozhodnutí.
7. K prvnímu okruhu žalobních námitek žalovaná uvedla, že ust. § 19 odst. 2 písm. a) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pojistném*“), neumožňuje jiný výklad, než ten, že za den platby se považuje den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Pokud tedy žalobkyně sama uvedla, že platbu provedla dne 21. 9. 2020 ve večerních hodinách, nemohla očekávat, že by platba byla na účet připsána téhož dne, kdy žalobkyně ani netvrdila, že by některá z bank provedla příkaz k platbě v delší lhůtě než je obvyklé. Podmínku dle ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného tedy žalobkyně nesplnila. Platná právní úprava neumožňuje ve věci prominutí pojistného odstranění tvrdosti zákona. Pokud by došlo k provedení příkazu k úhradě v nepřiměřené lhůtě, bylo by možné takovou situaci posoudit jako žádost zaměstnavatele o odstranění tvrdosti zákona prominutím penále dle ust. § 104ch zákona o pojistném. Žalovaná doplnila, že žádost o prominutí penále žalobkyně podala dne 16. 3. 2021 s odůvodněním, že platba byla provedena v poslední den lhůty pro zaplacení pojistného a připsána na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení následující den a že si je žalobkyně vědoma svého pochybení v případě pozdní úhrady srpnového pojistného.
8. K druhému okruhu žalobních námitek žalovaná uvedla, že v napadeném rozhodnutí i v rozhodnutí prvoinstančním bylo vysvětleno, že platná právní úprava odstranění tvrdosti zákona v projednávané věci neumožňuje a že v případě nesplnění všech podmínek dle zákona o prominutí pojistného nárok na jeho prominutí nevzniká.
9. Ve vztahu k třetímu okruhu žalobních námitek žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
10. Závěrem žalovaná uvedla, že o postupu směřujícím k uplatnění snížení vyměřovacího základu žalovaná zaměstnavatele informovala jak dopisem zaslaným do datové schránky, tak i tiskovou zprávou a zveřejněním informací k podávání přehledů o výši pojistného od 1. 7. 2020. Rovněž pak žalovaná poukázala i délku doby, po níž je platné aktuální znění ust. § 19 zákona o pojistném.
11. Žalovaná navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV.

Replika žalobkyně

12. Žalobkyně zopakovala argumenty uvedené v žalobě a setrvala na svém žalobním požadavku.

V.

Posouzení věci soudem

13. Vzhledem k tomu, že s takovým postupem oba účastníci řízení výslovně souhlasili

(žalobkyně v podání ze dne 16. 3. 2021, žalovaná ve vyjádření k žalobě), rozhodoval soud ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.

14. V souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

15. Soud po posouzení žaloby dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Z obsahu správního spisu zjistil soud tyto skutečnosti podstatné pro své rozhodnutí.
17. Žalobkyni byl dne 26. 10. 2020 doručen výkaz nedoplatků ze dne 21. 10. 2020 č. j. 44006/210-8013-21.10.2020-703/444, vydaný správním orgánem prvního stupně, kterým bylo žalobkyni uloženo uhradit částku ve výši 62 744 Kč. K tomuto výkazu nedoplatků byl přiložen průvodní dopis správního orgánu prvního stupně, v němž tento uvedl, že žalobkyně nesplnila podmínku dle ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného, neboť platba pojistného za srpen 2020 byla na účet správního orgánu prvního stupně připsána až dne 22. 9. 2020, přestože doba splatnosti pojistného uplynula dne 21. 9. 2020. K námitkám žalobkyně správní orgán prvního stupně prvoinstančním rozhodnutím výkaz nedoplatků potvrdil. Odvolání žalobkyně proti prvoinstančnímu rozhodnutí bylo nyní napadeným rozhodnutím žalované zamítnuto a prvoinstanční rozhodnutí bylo potvrzeno.
18. Při posouzení důvodnosti žaloby vyšel soud z následující právní úpravy.
19. Ust. § 1 odst. 1 zákona o prominutí pojistného stanoví, že „[T]ento zákon upravuje jako kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“), které jsou podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“) povinni platit zaměstnavatelé jako poplatníci pojistného za červen, červenec a srpen 2020. Prominutím pojistného se rozumí snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle § 3.“
20. Podle ust. § 1 odst. 2 zákona o prominutí pojistného platí, že „[P]odmínky prominutí pojistného se posuzují samostatně za každý kalendářní měsíc uvedený v odstavci 1 větě první.“
21. Podle ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného „[N]árok na prominutí pojistného za kalendářní měsíc má zaměstnavatel, jestliže odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle § 9 zákona o pojistném.“ Jde o jednu z podmínek vzniku nároku na prominutí pojistného stanovených v ust. § 2 zákona o prominutí pojistného, kdy ostatní podmínky nejsou pro posouzení důvodnosti žaloby právně významné.
22. Podle ust. § 5 odst. 2 zákona o prominutí pojistného „[N]ení-li v tomto zákoně stanoveno jinak, postupuje se podle zákona o pojistném.“
23. Podle ust. § 1 odst. 1 zákona o pojistném „[T]ento zákon upravuje pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění, a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“).“
24. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona o pojistné „[Z]aměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé

kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.“

25. Podle ust. § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném se za den platby pojistného považuje v případě placení na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení vedený u poskytovatele platebních služeb den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.
26. Ust. § 23 zákona o pojistném pak upravuje počítání času dle tohoto zákona, přičemž z ust. § 23 odst. 3 zákona o pojistném vyplývá, že „[P]řípadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.“
27. Především je nutno uvést, že z hlediska soudního přezkumu představují rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. října 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56).
28. Soud konstatuje, že žalobkyní uvedené žalobní body byly takřka totožné s žalobkyní prezentovanými odvolacími námitkami.
29. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v prvním okruhu žalobních námitek namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, zabýval se soud nejprve touto žalobní námitkou, neboť žalobní námitky směřující vůči nezákonnosti napadeného rozhodnutí mohl posoudit pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné.
30. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalobkyně dovozovala z toho, že se žalovaná dostatečně nevypořádala s odvolacími námitkami žalobkyně, konkrétně tvrzeným smyslem a účelem zákona o prominutí pojistného, resp. že nezvyklé zpoždění plateb nelze přičítat žalobkyni, nýbrž bance.
31. Ve vztahu k přezkoumatelnosti správního rozhodnutí uvádí soud následující. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu je rozhodnutí přezkoumatelné, pokud je z něj zřejmé, jak správní orgán rozhodl, jaký skutkový stav vzal za rozhodný, jak uvažil o relevantních skutečnostech a jak se vypořádal s námitkami účastníka řízení. Zároveň však platí, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí z důvodu, že z něj nelze zjistit důvody, proč bylo rozhodnuto tak, jak bylo rozhodnuto. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno jen těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí není nepřezkoumatelné, pokud se správní orgán zabýval podstatou námitek účastníka řízení a vysvětlil, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, aniž výslovně v odůvodnění rozhodnutí reaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky nebo námitky vedlejší či související se základní námitkou. Správní orgány nejsou povinny vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Jinými slovy, není nutné se v odůvodnění rozhodnutí výslovně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, jestliže stanovisko správního orgánu k nim jednoznačně a logicky vyplývá z odůvodnění nedůvodnosti základních námitek, v jehož konkurenci dílčí námitky celkově neobstojí. Absence odpovědi na ten či onen argument účastníka v odůvodnění rozhodnutí nezpůsobuje sama o

sobě nezákonnost rozhodnutí nebo jeho nepřezkoumatelnost, protože takový přístup by mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení – rozhodující je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která správnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 – 33, ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 – 19, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 – 24, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 – 38, ze dne 27. 11. 2020, č. j. 3 As 101/2018 – 38, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS, nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01, ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

32. Zdejší soud popsané vady nepřezkoumatelnosti v případě napadeného rozhodnutí neshledal.
33. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, jak a proč rozhodla tak, jak rozhodla, jak posoudila zjištěné právně významné skutečnosti a proč měla žalobkyni vznesené námitky za nedůvodné. Je zřejmé, že základním důvodem napadeného rozhodnutí byl závěr, že žalobkyni nevznikl nárok na prominutí pojistného za srpen 2020, protože platba pojistného, které jsou povinni platit zaměstnanci žalobkyně, nebyla za tento měsíc ze strany žalobkyně připsána na účet správního orgánu prvního stupně do 21. 9. 2020. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjádřila k odvolacím námitkám vztahujícím se k dvojímu trestání, účelu zákona o prominutí pojistného, odstranění tvrdosti zákona. Soud poznamenává, že nyní nehodnotí, zda žalovaná uvedené otázky posoudila správně – hodnotí jen to, zda je možno z napadeného rozhodnutí zjistit, proč žalovaná rozhodla tak, jak rozhodla, tzn., zda lze důvody rozhodnutí přezkoumat. Z uvedeného popisu klíčového důvodu rozhodnutí je zřejmé, že srozumitelné vysvětlení toho, proč žalovaná rozhodla tak, jak rozhodla, žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, stejně jako vypořádání odvolacích námitek.
34. Pokud žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaná se nevypořádala s odvolací námitkou ve vztahu ke smyslu a účelu zákona o prominutí pojistného, nelze jí přisvědčit, protože tohoto vypořádání se žalobkyni dostalo v úvodu str. 3 napadeného rozhodnutí. Je tedy zřejmé, že se žalovaná zabývala žalobkyní namítaným smyslem a účelem zákona o prominutí pojistného. Nesouhlas žalobkyně s právním výkladem zaujatým žalovanou nelze zaměňovat s nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, která je objektivní překážkou znemožňující soudu toto přezkoumat. Zda jde o vypořádání odvolací námitky relevantní či správné, bude soud posuzovat v dalších fázích přezkumu napadeného rozhodnutí níže.
35. Namítla-li žalobkyně v žalobě, že žalovaná se nezabývala její odvolací námitkou, že nezvyklé zpoždění plateb nelze přičítat žalobkyni, ale bance, pak též nešlo o opodstatněnou námitku: Žalovaná totiž v odst. 4 a 5 na str. 2 napadeného rozhodnutí uvedla, jakým způsobem funguje mezibankovní platební systém dle zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a dále konstatovala, že nemá žádnou

možnost ovlivnit rychlost převodu plateb mezi bankami a že žalobkyně zadala bance platbu ve večerních hodinách posledního dne lhůty splatnosti, a proto žalobkyně nemohla očekávat připsání platby na účet příjemce ještě též den. Dále žalovaná poukázala na to, že na úhradu měla žalobkyně dvacet dnů. Z uvedeného je zřejmé, že se žalovaná zabývala podstatou odvolací námitky směřující k přenosu odpovědnosti za dobu úhrady z žalobkyně na banku, kdy žalovaná vysvětlila, proč nepovažuje argumentaci žalobkyně za správnou, protože prodlení na straně banky je pro posouzení včasnosti úhrady právně nevýznamné. Soud dodává, že i kdyby žalovaná předmětnou odvolací námitku žalobkyně pominula, nevedlo by to k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, protože, slovy výše specifikované judikatury, žalovaná nebyla povinna vypořádat se s každou dílčí odvolací námitkou, protože v napadeném rozhodnutí uvedla jasný právní názor o rozhodném dni úhrady pojistného (den připsání úhrady na účet), v jehož konkurenci odvolací námitka vztahující se k odpovědnosti za pozdní úhradu nemohla obstát.

36. Ani zbytek prvního okruhu žalobních námitek nebyl důvodný.
37. Zákonem o prominutí pojistného reagoval zákonodárce na nepříznivé ekonomické následky pandemie onemocnění COVID-19 pro zaměstnavatele. Zákonodárce tedy přispěl k eliminaci negativních dopadů do podnikání a zaměstnanosti tím, že za podmínek stanovených v zákoně o prominutí pojistného přiznal zaměstnavateli nárok na prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (srov. ust. § 2 zákona o prominutí pojistného). Jednou z těchto podmínek, významnou pro projednávanou věc, bylo to, že zaměstnavatel odvedl pojistné, které byli povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě [srov. ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného]. Skutečnost, že uvedená lhůta uplynula v posuzované věci dne 21. 9. 2020, nebyla mezi účastníky sporná. Pokud bylo pojistné hrazeno bezhotovostně, za den úhrady pojistného se považuje den připsání pojistného na účet příslušné správy sociálního zabezpečení [srov. ust. § 5 odst. 2 zákona o prominutí pojistného ve spojení s ust. § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném]. Z uvedeného vyplývá, že nárok žalobkyně na prominutí pojistného byl vyloučen, pokud předmětné pojistné bylo připsáno na účet správního orgánu prvního stupně po uplynutí dne 21. 9. 2020.
38. Mezi stranami bylo nesporné, že do dne 21. 9. 2020 předmětné pojistné na účet příslušné správy sociálního zabezpečení připsáno nebylo. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že úhrada z jejího bankovního účtu byla provedena dne 21. 9. 2020. Soud ve shodě s žalovanou konstatuje, že uvedená argumentace žalobkyně je irelevantní: Okamžik provedení úhrady z bankovního účtu je právně bezvýznamný, protože ust. § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném jednoznačně spojuje okamžik uskutečnění platby s jejím připsáním na účet poskytovatele platebních služeb příslušné správy sociálního zabezpečení. Žalobní námitka, že žalobkyně splnila podmínky pro vznik nároku na prominutí pojistného, tedy nebyla důvodná.
39. Žalobní argumentace důvodovou zprávou k zákonu o prominutí pojistného a jeho smyslem a účelem nebyla důvodná. Žalobkyni lze přisvědčit, že účelem zákona o prominutí pojistného byla podpora zaměstnavatelů ze strany státu spočívající v prominutí pojistného za měsíce červen, červenec a srpen roku 2020 tak, aby ekonomické důsledky pandemie onemocnění COVID-19 nebyly pro ně tolik tíživé. Zákonodárce však spojil nárok na prominutí pojistného se splněním podmínek vymezených v zákoně o prominutí pojistného, když jednou z těchto podmínek byla i včasná úhrada pojistného. Závěr

správních orgánů, že v případě nesplnění této podmínky nevzniká nárok na prominutí povinnosti hradit pojistné, tak byl zcela v souladu jak s textem právní úpravy, tak i jejím smyslem. Jakkoli cílem zákona o prominutí pojistného bylo ulehčit zaměstnavatelům, vyplývá z něj současně, že nejde o podporu nepodmíněnou či neomezenou. Zřejmým smyslem zákona o prominutí pojistného nebylo prominout všechna pojistná všem zaměstnavatelům, ale prominout je těm z nich, kteří splní podmínky vymezené zákonem. Žalobní interpretace zákona o prominutí pojistného, která vycházela z toho, že není rozhodné, zda bylo pojistné včas připsáno na účet správního orgánu prvního stupně, je v rozporu § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném, které nelze vyložit jinak, že právě a jedině toto (na rozdíl od data příkazu k úhradě bance) relevantní je. Soud nemohl přisvědčit žalobní argumentaci, že bez ohledu na splnění zákonných podmínek stanovených pro prominutí pojistného by mělo být pojistné prominuto. Nesprávnost tohoto závěru je zřejmá z toho, že pak by nebylo nutné splnit žádnou ze zákonných podmínek pro prominutí pojistného, a tyto podmínky, zákonodárcem zcela jasně formulované jako nutný předpoklad prominutí pojistného, by se staly nadbytečnými. Soud dodává, že výše popsaná právní úprava nedává soudu možnost provádět její jiný než jazykový výklad, protože je formulována jasně a srozumitelně a je v souladu s jejím účelem a smyslem. *„V případě aplikace právního ustanovení nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione legis před výkladem jazykovým“* (viz stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st. 1/96). Navíc nelze přehlédnout, že v posuzované věci šlo o prominutí pojistného, tudíž je *„[...] na místě zoblednit obecné výkladové pravidlo, že výjimky je nutno vykládat restriktivně, při současném zoblednění cílů, k nimž zakotvení výjimky (zde osvobození od daně) směřuje“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, č. j. 2 Afs 137/2019-50). Soud dodává, že v posuzované věci žalobkyně provedla úhradu v poslední den lhůty ve večerních hodinách (srov. str. 2 napadeného rozhodnutí), tudíž se ani dost dobře nelze dovolávat očekávání, že platba bude připsána na účet příjemce ještě v též den. Žalobkyně se tedy do prodlení s platbou pojistného dostala v důsledku svého vlastního jednání, resp. své vlastní nečinnosti, neboť mohla provést úhradu kdykoli dříve v rámci dvacetidenní lhůty. S ohledem na to nelze považovat za nepřiměřené, resp. rozporné s účelem zákona o prominutí pojistného, to, že správní orgány žalobkyni nepřiznaly nárok na prominutí pojistného. Lze přisvědčit závěru žalované na str. 2 napadeného rozhodnutí, že *„[Č]SSZ vnímá obtížnou situaci odvolatele, ale je třeba poukázat na skutečnost, že dle výše uvedeného § 9 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. měl zaměstnavatel na úhradu jím sníženého pojistného za zaměstnance dvacet dnů (od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce).“* Soud dodává, že obecná žalobní argumentace týkající se (ne)propouštění zaměstnanců a úhrady jiných povinných plateb měla důvod napadeného rozhodnutí a byla tedy irrelevantní.

40. Pokud žalobkyně namítala, že správní orgány měly zjišťovat, zda prodlení s platbou nebylo způsobeno v důsledku nestandardního zpoždění na straně bank, uvádí k tomuto soud, nešlo o důvodnou námitku. Zákon o pojistném totiž jednoznačně spojuje bez výjimky okamžik uskutečnění platby s připsáním částky pojistného na bankovní účet příjemce. Podle soudu lze analogicky využít závěry Ústavního soudu týkající se úhrady soudního poplatku v nálezu ze dne 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 9/20 (*„Každý poplatník nese vlastní odpovědnost za to, že se soudní poplatek dostane do dispozice soudu řádně a včas.“*).

Jinými slovy, i eventuální prodlení banky s poukázáním platby žalobkyně na účet příjemce lze přičíst k tíži žalobkyně, která může takto případě vzniklou škodu uplatnit u banky. Žalobkyně ostatně ani netvrdila, tím méně prokazovala, že by k nějakému prodlení banky s realizací platby došlo.

41. Druhý okruh žalobních námitek též nebyl důvodný. Žalobkyně neuvedla, v čem konkrétně by měla spočívat nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že správními orgány byly její námitky obsahově vyhodnoceny jako žádost o odstranění tvrdosti zákona. Správní orgán prvního stupně v prvoinstančním rozhodnutí sice uvedl, že „[Z]aměstnavatel ve své podstatě žádá o odstranění tvrdosti při aplikaci zákona“ o prominutí pojistného, nicméně námitky žalobkyně náležitě posoudil a uvedl, proč jim nelze vyhovět [žalobkyně totiž nesplnila podmínku dle ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného]. Shodně se pak splněním podmínek pro prominutí povinnosti hradit pojistné zabývala i žalovaná v napadeném rozhodnutí. Správní orgány se tak dostatečně zabývaly tím, zda žalobkyně splnila podmínky pro prominutí pojistného a jejich rozhodnutí nelze označit za zmatečná. Shora uvedenou větu obsaženou v prvoinstančním rozhodnutí nelze přeceňovat a posuzovat mimo kontext ostatních důvodů obsažených v napadeném, resp. prvoinstančním rozhodnutí.
42. Ani třetí okruh žalobních námitek nebyl důvodný. Aby byla námitka žalobkyně důvodná, muselo by jít v případě uložení povinnosti uhradit pojistné (odepření nároku na prominutí pojistného) o sankci. Takové posouzení žalobkyně v žalobě ničím neodůvodnila. Přitom nárok na prominutí povinnosti hradit pojistné vzniká, jak bylo výše opakovaně vyloženo, jen za splnění podmínek stanovených ust. § 2 zákona o prominutí pojistného. V případě jejich nesplnění nárok nevznikne a zaměstnavatel je povinen hradit pojistné dle zákona o pojistném. Jinými slovy, povinnost zaměstnavatele hradit pojistné trvá, pokud tento nesplní podmínky pro její prominutí. Z uvedeného je tedy zřejmé, že povinnost hradit pojistné není sankcí, nýbrž toliko zákonnou povinností, z níž je v případě splnění podmínek stanovených zákonem o prominutí pojistného dána výjimka v podobě prominutí této povinnosti. Žalobkyně tedy nebyla sankcionována povinností hradit pojistné a nemohlo tudíž dojít k dvojímu trestání za totéž jednání. Posouzení této odvolací námity žalovanou v závěru str. 2 napadeného rozhodnutí bylo tedy správné.
43. Z výše uvedených důvodů soud žalobu neshledal důvodnou, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

44. Výrokem II tohoto rozsudku rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádnému z účastníků řízení náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť žalobkyně neměla ve věci a žalované nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, publ. pod č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 22. října 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu